

Bijlage 1: Stand van zaken moties en toezeggingen over arbeidsmigratie

Het afgelopen jaar zijn er verschillende toezeggingen gedaan en moties aangenomen rondom het thema arbeidsmigratie. Sommige toezeggingen en moties worden in de 'Kamerbrief voortgang arbeidsmigratiebeleid en reactie op het IBO, SER-advies en OVV rapport' afgedaan. Middels deze bijlage ontvangt u de opvolging op verschillende toezeggingen en moties die niet in de brief staan benoemd, waarmee deze tevens worden afgedaan.

In deze bijlage betreft het de volgende moties:

- Motie van het lid Patijn (GL/PvdA) over het waarborgen van de rechten van Litouwse vrachtwagenchauffeurs;
- Motie Boomsma (NSC) en Van Nispen (SP) over de controlepraktijk bij arbeidsuitbuiting verschuiven naar signalering van misstanden in de praktijk;
- Motie Saris (NSC) over arbeidsongevallen arbeidsmigranten;
- Motie van het lid Ceder (CU) over sekswerk en arbeidsmigratie;
- Motie Timmermans (GL/PvdA) en Dijk (SP) over een actueel overzicht publiceren van uitzendbedrijven die door de Arbeidsinspectie beboet zijn op grond van de Wet aanpak schijnconstructies;
- Motie Ceder (CU) en Tseggai (GL/PvdA) over met werkgevers bespreken hoe arbeidsmigranten die langer dan vier maanden in dienst zijn een taaleis op niveau A2 op te leggen en indien nodig daarvoor passende taaltraining onder werktijd te bieden als onderdeel van hun integratie.
- Motie Tseggai (GL/PvdA), Saris (NSC) en Bamenga (D66) over onderzoeken hoe arbeidsmigranten en expats verplichte taallessen kunnen volgen via de werkgever onder werktijd als zij hier langer dan vier maanden verblijven.
- Motie van de leden Ceder en Van Kent over het voeren van bilaterale gesprekken met EU-lidstaten over arbeidsmigratie
- Motie Bikker over het maken van bilaterale afspraken met EU-lidstaten over arbeidsmigratie en het standpunt van het kabinet inzake toetreding van nieuwe EU-lidstaten.

Het betreft de volgende toezeggingen:

- Toezegging aan het lid Wiersma (VDD)/ Maatoug (GL-PvdA) om de Tweede Kamer in een beschouwende brief te informeren over de relatie tussen arbeidsmigratie en de verschraving van arbeidsvoorwaarden.
- Toezegging van de staatssecretaris Participatie en Integratie aan het lid Patijn (GL/PvdA) om de Tweede Kamer te informeren over de stand van zaken van het toezicht op fysieke belasting bij de pakkeetsorteercentra.

Moties:

Motie van het lid Patijn (GL/PvdA) over het waarborgen van de rechten van Litouwse vrachtwagenchauffeurs¹.

Eerlijke arbeidsmobiliteit en de kwetsbare positie van gedetacheerde derdelanderwerknemers zijn prominente thema's in gesprekken met andere lidstaten, waaronder Litouwen. Zo is op politiek niveau tijdens de EPSCO in juli gesproken met Litouwen over het bevorderen van eerlijke arbeidsmigratie tussen Nederland en Litouwen. Daarbij zijn ook de misstanden in de transportsector ter sprake gekomen. Tijdens het gesprek is specifiek aandacht gevraagd voor de uitdagingen rondom gedetacheerde derdelanderwerknemers en de noodzaak om deze uitdagingen aan te pakken. Ook op ambtelijk niveau is er contact met Litouwen over arbeidsmigratie. Verder werkt de Nederlandse Arbeidsinspectie samen met de Europese Arbeidsautoriteit (ELA) om misbruik bij grensoverschrijdende arbeid tegen te gaan. Afgelopen jaar heeft de Arbeidsinspectie gezamenlijke controles uitgevoerd met diverse landen, zoals Duitsland, België, Italië en Litouwen.

Motie-Boomsma (NSC) /Van Nispen (SP) over de controlepraktijk bij arbeidsuitbuiting verschuiven naar signalering van misstanden in de praktijk

¹ Kamerstuk 30573, nr. 235.

De motie verzoekt aanzienlijk meer fysieke, niet-aangekondigde werkplekcontroles te verrichten bij vermoedens van arbeidsuitbuiting, systematisch in gesprek te gaan met mogelijke slachtoffers op de werkvloer en bij huisvesting en de controlepraktijk te verschuiven van administratieve afvinking naar daadwerkelijke signalering van misstanden in de praktijk. De genoemde zaken in de motie zijn momenteel reeds staande praktijk. De motie bevestigt daarmee deze staande praktijk en is daarmee ook afgedaan.

Motie Saris (NSC) over arbeidsongevallen arbeidsmigranten

Op 4 september jl. is de motie Saris (NSC)² aangenomen waarin wordt gevraagd om het toezicht en sancties op onveilige arbeidsomstandigheden voor arbeidsmigranten te intensiveren en om met sociale partners een nationaal programma te starten ter bevordering van een veiligheidscultuur op de werkvloer. Bij dezen wordt invulling gegeven aan deze motie.

De werkgever is op grond van de Arbeidsomstandighedenwet verantwoordelijk voor het gezond en veilig werken van werkenden. Deze heeft daarmee de plicht om te zorgen voor een veilige en gezonde werkomgeving voor alle werkenden, inclusief arbeidsmigranten. Uitzendkrachten, waaronder veel arbeidsmigranten, werken vaker onregelmatig en hebben fysiek zwaar werk. Dat geeft extra risico's voor gezondheid en veiligheid. Er vinden onevenredig meer arbeidsongevallen met arbeidsmigranten plaats, ten opzichte van overige werknemers.³

De motie roept op om toezicht op onveilige arbeidsomstandigheden te intensiveren. De Arbeidsinspectie gebruikt een brede mix aan interventies en instrumenten die gericht zijn op het behalen van maatschappelijk effect. Daarbij is de inzet vooral gericht op werkgevers waar de risico's hoog zijn. De Arbeidsinspectie richt zich dus niet specifiek op arbeidsmigranten, maar door de correlatie met situaties waar veel arbeidsmigranten werken, komt de Arbeidsinspectie hen wel meer dan evenredig tegen bij de uitoefening van haar onafhankelijk toezicht op werkgevers. De Arbeidsinspectie houdt dus vanwege dit risicogerichte toezicht bij uitstek rekening met factoren waar kwetsbare werkenden zoals arbeidsmigranten mee te maken hebben. Ook onderzoekt de Arbeidsinspectie meldingsplichtige arbeidsongevallen waarbij uitzendkrachten, waaronder arbeidsmigranten, ook vaker slachtoffer zijn.

Het kabinet zet onverminderd in op de uitwerking van de Arbovisie 2040⁴. Deze richt zich op zowel preventie als op betere naleving van arboregeling. De missie is nul doden door werk en een significante daling van het aantal arbeidsongevallen en ziekten door werk, ook die van arbeidsmigranten. Ook wordt ingezet op het uitvoeren van de aanbevelingen van het Aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten om de positie van deze groep te verbeteren. Een van de aanbevelingen gaat over het invoeren van een meldplicht bij voor uitzendbureaus bij arbeidsongevallen. Uw Kamer heeft inmiddels het wetsvoorstel meld- en vergewisplicht arbeidsongevallen⁵ ontvangen, waarin meldplicht voor uitzendbureaus is uitgewerkt. Dit draagt bij aan het beperken van risico's en betere arbeidsomstandigheden van kwetsbare arbeidsmigranten.

Bij de uitwerking van de Arbovisie 2040 worden sociale partners betrokken. Zij zijn ook betrokken bij het wetsvoorstel meld- en vergewisplicht arbeidsongevallen door uitleners. Gegeven het hierboven geschetste beleid en de al ingezette maatregelen, acht het kabinet de toevoeging van een afzonderlijk nationaal programma niet nodig.

Motie van het lid Ceder (CU) over sekswerk en arbeidsmigratie

In reactie op de motie⁶ en ter afhandeling van de toezegging van de minister van Justitie en Veiligheid aan het lid Ceder (CU)⁷ over sekswerk en arbeidsmigratie herkent het kabinet het geschetste beeld dat een deel van de sekswerkers in Nederland uit andere landen komt. Net als voor andere arbeidsmigranten geldt ook voor deze groep dat ze vaak kwetsbaarder zijn dan Nederlandse werknemers door taalbarrières en beperkte kennis over regelgeving. Een deel van de

² Kamerstukken II, 25883, nr 537.

³ Nederlandse Arbeidsinspectie, Monitor Leren van Ongevallen, 2023

⁴ Kamerstukken II, 25883, nr 477. Ministerie van SZW, Arbovisie 2040, 2023.

⁵ Kamerstukken II, 36781.

⁶ Kamerstuk 36600-VI, nr. 102

⁷ Kamerstuk TZ202506-017

arbeidsmigranten heeft te maken met onveilige werkomstandigheden, onderbetaling en slechte huisvesting, of zelfs met arbeidsuitbuiting of seksuele uitbuiting. Ondanks dat sekswerk in Nederland een legaal beroep is, krijgen sekswerkers daarbij nog eens te maken met diverse problemen die hen belemmeren in het uitvoeren van hun werk en in hun dagelijks leven, vanwege het stigma dat op sekswerk rust.

Het aanpakken van misstanden is essentieel om arbeidsmigratie in betere banen te leiden. Na het advies van het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten (de commissie-Roemer)⁸ zijn veel maatregelen in gang gezet die zich richten op het aanpakken van misstanden en het verbeteren van de positie van arbeidsmigranten. Met het recent aan de Kamer aangeboden IBO Arbeidsmigratie⁹ worden handvatten geboden voor sturing op de omvang, samenstelling en omstandigheden van arbeidsmigratie. Daarnaast zetten we ons, ook in Europees verband in voor eerlijke arbeidsmobiliteit, onder andere door gesprekken met andere lidstaten. Het beleid op het gebied van arbeidsmigratie kan ook ten goede komen aan de positie van sekswerkers.

Middels de 'Aanpak versterking sociale en juridische positie van sekswerkers'¹⁰ worden acties ondernomen om het stigma op sekswerk terug te dringen en sekswerkers bewust te maken van hun rechten en plichten. Dit draagt bij aan veilig werk en verstevigt de positie van sekswerkers. De doorontwikkeling van de website sekswerkgoedgeregeld.nl moet bijdragen aan de versterking van de informatiepositie van sekswerkers. Hiervoor wordt in nauwe samenwerking tussen het ministerie van Veiligheid en Justitie en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid bezien op welke wijze informatie die voor sekswerkers relevant is, zoals ieders rechten, plichten en bevoegdheden tijdens een controle, kan worden geborgd op deze website. De website moet de komende maanden toegankelijk worden.

Tegen situaties van seksuele uitbuiting van arbeidsmigranten, als vorm van mensenhandel, dient te worden opgetreden. Vanuit het Actieplan Samen tegen mensenhandel, wordt met verschillende acties ingezet op welzijn en veiligheid voor alle (potentiële) slachtoffers. Verder kunnen niet-Nederlandse slachtoffers terecht in de Categorale Opvang Slachtoffers Mensenhandel (COSM). In de COSM wordt opvang en begeleiding geboden aan niet-Nederlandse volwassen slachtoffers van mensenhandel die in de bedenktijd voor aangifte zitten. CoMensha heeft exclusieve plaatsingsbevoegdheid voor de COSM. Ook is in samenwerking met de politie de Escape Truck van de Reshape Foundation ontwikkeld. Deze truck wordt ingezet in Nederland en Oost-Europa en vraagt aandacht voor de gevaren van mensenhandel. Het doel is om bewustwording over de verschillende vormen van mensenhandel te vergroten onder een bredere groep zodat deze signalen eerder herkennen en uitbuitingssituaties voorkomen kunnen worden.

De reactie op deze motie en afhandeling van deze toezegging is mede namens de minister van Justitie en Veiligheid.

Motie-Timmermans (GL/PvdA) /Dijk (SP) over een actueel overzicht publiceren van uitzendbedrijven die door de Arbeidsinspectie beboet zijn op grond van de Wet aanpak schijnconstructies

In januari 2025 heeft de Kamer een motie van de leden (GL/PvdA) en Dijk (SP) aangenomen.¹¹ Deze motie verzoekt om de publicatie van een actueel overzicht van beboete uitzendbureaus. Daarbij wordt verwezen naar de Wet aanpak schijnconstructies. Na overleg met de Arbeidsinspectie ben ik van mening dat de huidige wijze van openbaarmaking van inspectieresultaten, zoals wettelijk voorgeschreven en waarnaar mijn voorganger Van Hijum al verwees bij mijn appreciatie van deze motie, afdoende voorziet in de gevraagde informatie.¹² In het kader van deze openbaarmaking worden alle inspecties bij uitzendbureaus immers al gepubliceerd inclusief het resultaat van deze inspecties. Bijkomend voordeel ten opzichte van een apart overzicht is dat de publicatie op de website van de Arbeidsinspectie steeds actueel is. Op de website kan gezocht worden op de term 'uitzendbureau', dan komen alle uitzendbureaus waar geïnspecteerd is in beeld.

⁸ Bijlage bij Kamerstukken II 2020/21, 29 861, nr. 53.

⁹ Kamerstuk 29861, nr. 164

¹⁰ Kamerstuk 34193, nr. 17

¹¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2024-2025, 36410, nr. 103

¹² Via de website Overzicht uitgevoerde inspecties: Home

Motie Saris (NSC) c.s. over het rapporteren over in welke mate arbeidsmigranten correct in de BRP geregistreerd staan na inwerkingtreding van de Wtta.¹³

Onlangs is de Tweede Kamer via een brief¹⁴ geïnformeerd over de inwerkingtreding van de zorgplicht voor uitleners bij de registratie van arbeidsmigranten. Het streven is de zorgplicht per 1 januari 2027 in werking te laten treden. Dit wordt geregeld in de Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs (Waadi) en verder uitgewerkt in het Besluit allocatie arbeidskrachten door intermediairs (Baadi). Doel van de zorgplicht is om de correcte inschrijving in de BRP te bevorderen. Jaarlijks wordt aan het CBS gevraagd om in de migrantenmonitor mee te nemen in hoeveel gevallen arbeidsmigranten langer dan vier maanden werken in Nederland, maar nog ingeschreven staan als niet ingezetene. Hierover zal ik uw Kamer vervolgens ook jaarlijks informeren. Hiermee wordt de motie van Saris (NSC) c.s. afgedaan.

Motie Ceder (CU) en Tseggai (GL/PvdA) over met werkgevers bespreken hoe arbeidsmigranten die langer dan vier maanden in dienst zijn een taaleis op niveau A2 op te leggen en indien nodig daarvoor passende taaltraining onder werktijd te bieden als onderdeel van hun integratie¹⁵ en motie Tseggai (GL/PvdA), Saris (NSC) en Bamenga (D66) over onderzoeken hoe arbeidsmigranten en expats verplichte taallessen kunnen volgen via de werkgever onder werktijd als zij hier langer dan vier maanden verblijven.¹⁶

Ik vind het belangrijk dat arbeidsmigranten die langdurig hier willen blijven ook de Nederlandse taal leren. Taalvaardigheid is enorm belangrijk. Het zorgt ervoor dat de veiligheid op de werkplek verbetert, maar zorgt er ook voor dat een goed gesprek bij de huisarts of op de school van de kinderen gevoerd kan worden. Een rol van de werkgever vind ik hierbij essentieel. Ik steun dan ook het doel van zowel de motie Ceder (CU) Tseggai (GL/PvdA) als Tseggai (GL/PvdA), Saris (NSC) en Bamenga (D66) om te stimuleren dat meer arbeidsmigranten de Nederlandse taal leren. Met onderstaande inzet doe ik beide moties af.

Eu-arbeidsmigranten

Het opleggen van een taaleis of het verplicht volgen van taallessen via de werkgever is voor EU-arbeidsmigranten echter niet haalbaar omdat dit stuit op EU-rechtelijke grenzen (vrij verkeer van werknemers). Er wordt daarmee immers een drempel opgeworpen om een EU-werknemer in dienst te nemen. Daarbij is het goed om te vermelden dat het wettelijk wel verplicht is om voor de functie noodzakelijke scholing kosteloos aan te bieden. Het kan hier ook gaan om een taalcursus.

Zoals toegelicht in de brief over de sociale inbedding van arbeidsmigranten zet ik wel in op het vergroten van de verantwoordelijkheid van de werkgevers. Werkgevers kunnen meer mogelijkheden bieden om taalonderwijs te faciliteren onder werktijd.¹⁷ Een goede plek om betere toegang tot taalonderwijs te regelen is in de collectieve arbeidsovereenkomsten (hierna: cao's). De Adviesraad Migratie beveelt sociale partners aan hier concretere afspraken over te maken in uitzend-cao's. Dit is overgenomen in het SER-advies. Graag ga ik met de Stichting van de Arbeid in gesprek om hier verdere invulling aan te geven binnen de grenzen van het vrij verkeer van werknemers.

Daarnaast verenig ik werkgevers- en werknemerspartijen, huisvesters en andere private organisaties in de publiek-private samenwerking Alliantie WorkinNL. Onder meer om samen extra in te zetten op (vak)taal. Hiervoor is in mei jl. een landelijk convenant afgesloten met betrokken partijen. In de arbeidsmarktregio's wordt hier verdere opvolging aan gegeven. Ten slotte kunnen werkgevers op verschillende manieren ondersteuning krijgen voor het faciliteren van taalonderwijs onder werktijd. Zo zijn er verschillende subsidies vanuit de Rijksoverheid (subsidie voor scholing uit sectorale Ontwikkelpaden voor maatschappelijk cruciale sectoren, slim-subsidie voor mkb en ESF+-subsidie) om de ontwikkeling van personen op het werk te stimuleren. Deze subsidies kunnen (deels) ook ingezet worden voor taalonderwijs van arbeidsmigranten.

¹³ Kamerstukken 36446, nr. 78

¹⁴ Kamerbrief over aanpak verbetering registratie in de BRP | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl

¹⁵ Kamerstukken 36600, nr. 28

¹⁶ Kamerstukken 32824, nr. 462

¹⁷ Kamerbrief sociale inbedding van arbeidsmigranten, 2025-0000120413

Ook biedt de Rijksoverheid ondersteuning aan werkgevers en gemeenten op het gebied van kennis over basisvaardigheden bij volwassenen, onderwijskwaliteit en het bereiken van de doelgroep. Dit gebeurt bijvoorbeeld via de stichting Lezen en Schrijven en de stichting Het Begint met Taal.

Arbeidsmigranten uit derde landen

Ten aanzien van arbeidsmigranten uit derde landen onderzoek ik hoe de verplichting voor werkgevers kan worden vormgegeven om taalscholing aan te bieden als zij voor langer dan een jaar in Nederland komen werken. Het gaat dan om derdelanders waarvoor de werkgever een tewerkstellingsvergunning (twv) nodig heeft om de derdelander in Nederland te laten werken of derdelanders die een gecombineerde vergunning voor verblijf en arbeid (gvva) aanvragen voor arbeid bij zijn werkgever. Bij de herziening van de Wet arbeid vreemdelingen in 2021 is hiervoor een amendement aangenomen, maar deze is nog niet in werking getreden.

Dit amendement is niet van toepassing op onder meer werkgevers van kennismigranten die in Nederland verblijven op basis van de kennismigrantenregeling. Zij hebben geen twv nodig om in Nederland te werken. Ook hoeven zij niet in het bezit te zijn van een gvva. Desalniettemin is het wenselijk om ook kennismigranten en hun partners ondersteuning te bieden op het gebied van taal. Dit kan helpen om de blijfkans te vergroten. Kennismigranten kunnen voor taalonderwijs het gesprek aangaan met hun werkgever of de mogelijkheden bekijken bij de gemeente of bij een particuliere taalaanbieder. De International welcome centers in verschillende regio's kunnen kennismigranten verder helpen met voorlichting hierover.

Motie van de leden Ceder en Van Kent over het voeren van bilaterale gesprekken met EU-lidstaten over arbeidsmigratie & Motie Bikker over het maken van bilaterale afspraken met EU-lidstaten over arbeidsmigratie en het standpunt van het kabinet inzake toetreding van nieuwe EU-lidstaten.

Binnen de EU is sprake van het vrij verkeer van personen en diensten, vrijheden die voortvloeien uit de Europese verdragen. Het maken van concrete afspraken over bijvoorbeeld aantallen arbeidsmigranten uit andere EU-lidstaten acht het kabinet daarom niet realistisch. Het kabinet vindt het wel belangrijk om het gesprek te blijven voeren met andere lidstaten over het bevorderen van eerlijke arbeidsmigratie en het tegengaan van misstanden met arbeidsmigranten. Dit gebeurt o.a. en marge van de Europese Raad voor Werkgelegenheid en Sociaal Beleid. Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid organiseert daarnaast jaarlijks een evenement over arbeidsmigratie en de implementatie van de Roemer aanbevelingen met ambassades van verschillende EU-landen. Ook wordt er actief grensoverschrijdend samengewerkt om misstanden bij arbeidsmigranten tegen te gaan. Dit doet het kabinet onder andere door de informatiepositie van arbeidsmigranten te verbeteren. De samenwerking met het Poolse en Roemeense EURES-netwerk wordt bijvoorbeeld geïntensiveerd om kwetsbare arbeidsmigranten actief te informeren over wonen en werken in Nederland voorafgaand aan vertrek. Dit gebeurt samen met werkgevers, vakbonden en maatschappelijke organisaties die actief zijn in het land van herkomst. Onderdeel hiervan is ook om te bezien of remigratie voor (een deel van) de arbeidsmigranten in Nederland naar landen van herkomst mogelijk is. Daarnaast werkt ook de Nederlandse Arbeidsinspectie samen met arbeidsinspecties van andere landen om misbruik bij grensoverschrijdende arbeid tegen te gaan. Afgelopen jaar heeft de Arbeidsinspectie, gefaciliteerd door de Europese Arbeidsautoriteit (ELA), gezamenlijke controles uitgevoerd met diverse landen, zoals Duitsland, België, Italië en Litouwen.

Hiernaast zet het kabinet ook, in samenwerking met gelijkgezinde lidstaten, in op verduidelijking of aanpassing van Europese regels om eerlijke arbeidsmobiliteit te bevorderen en omzeiling van nationale immigratieregels te voorkomen. Zo heeft het kabinet, samen met 6 andere lidstaten, een position paper aangeboden aan de Europese Commissie waarin de Europese Commissie wordt opgeroepen om met een initiatief te komen om het juridisch kader voor de detachering van derdelanderwerknemers te verduidelijken en grensoverschrijdende handhaving via de Europese Arbeidsautoriteit te versterken¹⁸. In het verlengde hiervan heeft Nederland in oktober jl. ook een bijeenkomst georganiseerd over eerlijke arbeidsmobiliteit om met vertegenwoordigers van andere lidstaten, leden van de Europese Commissie en het Europees Parlement door te spreken over dit onderwerp.

¹⁸ Kamerstukken II, 2024/25, 29861, nr. 158, bijlage 'Position Paper Posting of Third-Country Nationals

De Motie Bikker verzoekt het kabinet ook een toelichting te geven op haar positie met betrekking tot de toetreding van nieuwe EU-lidstaten. Uw Kamer is onlangs geïnformeerd over de positie en inzet van Nederland bij EU-uitbreiding via de Kamerbrief over het uitbreidingspakket.¹⁹ Daarnaast heeft het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid uw Kamer geïnformeerd over het door het Centraal Planbureau uitgevoerde onderzoek naar de gevolgen van EU-uitbreiding op extra arbeidsmigratie naar Nederland. Dit onderzoek draagt eraan bij om goed voorbereid te zijn op de verwachte arbeidsmigratie uit kandidaat-lidstaten naar Nederland bij mogelijke toetreding van kandidaat-lidstaten tot de EU.²⁰

Toezeggingen:

Toezegging aan het lid Wiersma (VDD)/ Maatoug (GL-PvdA) om de Tweede Kamer in een beschouwende brief te informeren over de relatie tussen arbeidsmigratie en de verschraling van arbeidsvoorwaarden.

In het Commissiedebat Arbeidsmigratie van 7 juli 2021 is toegezegd dat er een (beschouwende) brief naar de Kamer worden gestuurd over de relatie tussen arbeidsmigratie en de verschraling van arbeidsvoorwaarden. Met deze Kamerbrief en de achterliggende rapporten wordt voldaan aan de toezegging om een (beschouwende) brief te sturen over de relatie tussen arbeidsmigratie en verschraling van de arbeidsvoorwaarden. In deze Kamerbrief wordt onder het kopje 'arbeidsmarktbeleid aanpassingen' ingegaan op het IBO en SER-advies om de positie van laagbetaalde arbeidsmigranten te verbeteren. In die rapporten wordt gewezen op de samenhang tussen arbeidsmigratie en (beleidskeuzes gericht op) arbeidsomstandigheden en -voorwaarden. Verder stelt Onderzoeksraad voor Veiligheid in haar rapport dat met name in de arbeidsintensieve sectoren, waar veel wordt gewerkt met goedkope arbeid en flexibele arbeidscontracten, sprake is van structurele tijdelijkheid en sommige werkgevers laagbetaalde arbeidsmigranten werkzaam via een uitzendconstructie nog te veel zien als inwisselbare productiekraft. Het kabinet zet daarom in op beleid langs drie lijnen: zorgen voor een gelijk spelveld tussen contractvormen, meer duidelijkheid wanneer gewerkt wordt als werknemer of zelfstandige en verbetering van de handhaving op schijnzelfstandigheid.^{21 22}

Toezegging van de staatssecretaris Participatie en Integratie aan het lid Patijn (GL/PvdA) om de Tweede Kamer te informeren over de stand van zaken van het toezicht op fysieke belasting bij de pakkeetsorteercentra.

Dit werk wordt vaak gedaan door arbeidsmigranten. De Arbeidsinspectie heeft eind 2023 en in 2024 inspecties uitgevoerd bij meerdere depots van de zes grote pakketbezorgdiensten. Bij alle zes bedrijven en in alle depots hiervan is geconstateerd dat het werk fysiek te zwaar is, zo worden bij alle bedrijven in zeer hoog tempo alle pakketten handmatig op de sorteerbanden opgevoerd en afgepakt. Bij alle zes pakketdiensten is gehandhaafd. Zij dienen, op de korte termijn tijdelijke en op lange termijn structurele, aanpassingen door te voeren om de lichamelijke overbelasting te verminderen. In maart 2025 is een onafhankelijk onderzoek gepubliceerd over fysieke belasting in de pakketsector.²³ Dit onderzoek is uitgevoerd in opdracht van de Arbeidsinspectie. Ook uit dit onderzoek blijkt dat fysieke belasting een sterk verhoogd risico op gezondheidsklachten met zich meebrengt. In de pakketdienstensector zijn verschillende technische oplossingen beschikbaar om de fysieke belasting op werkplekken weg te nemen of te beperken. In de praktijk worden deze oplossingen om verschillende redenen slechts zelden toegepast. De Arbeidsinspectie ziet dat door de handhaving en aandacht voor fysieke belasting de ontwikkeling van technische oplossing toeneemt.

De Arbeidsinspectie eist van de gehele sector een totaalpakket aan verbeteringen. Het gaat dan bijvoorbeeld om verbeterde ergonomische inrichting, het gebruik van hulpmiddelen, afspraken over maximale afpakhooft van pakketten, taakrotatie en training op gezonde werkwijzen. Daarnaast moeten alle werkzaamheden worden beoordeeld op de mate van fysieke belasting en de bedrijven dienen hiervoor een plan van aanpak met maatregelen op te stellen.

¹⁹ Kamerstukken II, 2024/25, 23987, nr. 398

²⁰ Kamerstukken II, 2024/25, 21501-31-809

²¹ Kamerstukken II, 31311, nr. 246 (2022), nr. 263 (2024), nr. 281 (2025)

²² Kamerstukken II, 29544, nr. 1198 (2023)

²³ Zie [Onderzoek fysieke belasting in de pakketdienstensector](#) | Publicatie | Nederlandse Arbeidsinspectie

Momenteel vinden her-inspecties plaats waarbij de voortgang wordt gemonitord en waarbij zo nodig (opnieuw) handhavend zal worden opgetreden. Tevens blijft de Arbeidsinspectie in gesprek met de brancheorganisatie en sociale partners.